

Syksyn 2020 budjettiriihi: Kädenojennus kunnille

Lähde: [Valtioneuvoston tiedote 16.9.2020](#): Vuoden 2021 talousarvioesitys rakentaa tietä ulos koronakriisistä

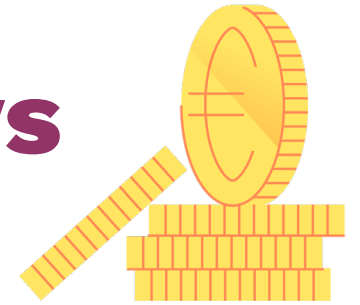
@MinnaPunakallio

“Tässä budjettiriihessä ei pelattu nappikauppaa, vaan tehtiin mittavia tukipäätöksiä ja päätettiin laajentaa julkisen sektorin tehtäviä”

Minna Punakallio
pääekonomisti
@MinnaPunakallio

Vuoden 2021 valtion talousarvioesitys on elvyttävä

Budjetin perusta

Esityksen taustalla oletus siitä, että BKT:n volyymi kasvavaa vuonna 2021 ja koronatautitapaukset eivät lisäänty hallitsemattomasti.

Julkinen talous heikkenee. Julkisen talouden alasektoreista voimakkaimmin heikkenee valtio.

Valtion budjetin koko

Menot 64,2 miljardia euroa. Menoja kasvattavat mm. koronatuot ja työttömyysmenot. Kuntien valtionavut 12,5 mrd. euroa vuonna 2021. Esityksessä on vuonna 2021 huomioitu 500 milj. euron mekanismi poikkeuksellisten suhdannetilanteiden varalta.

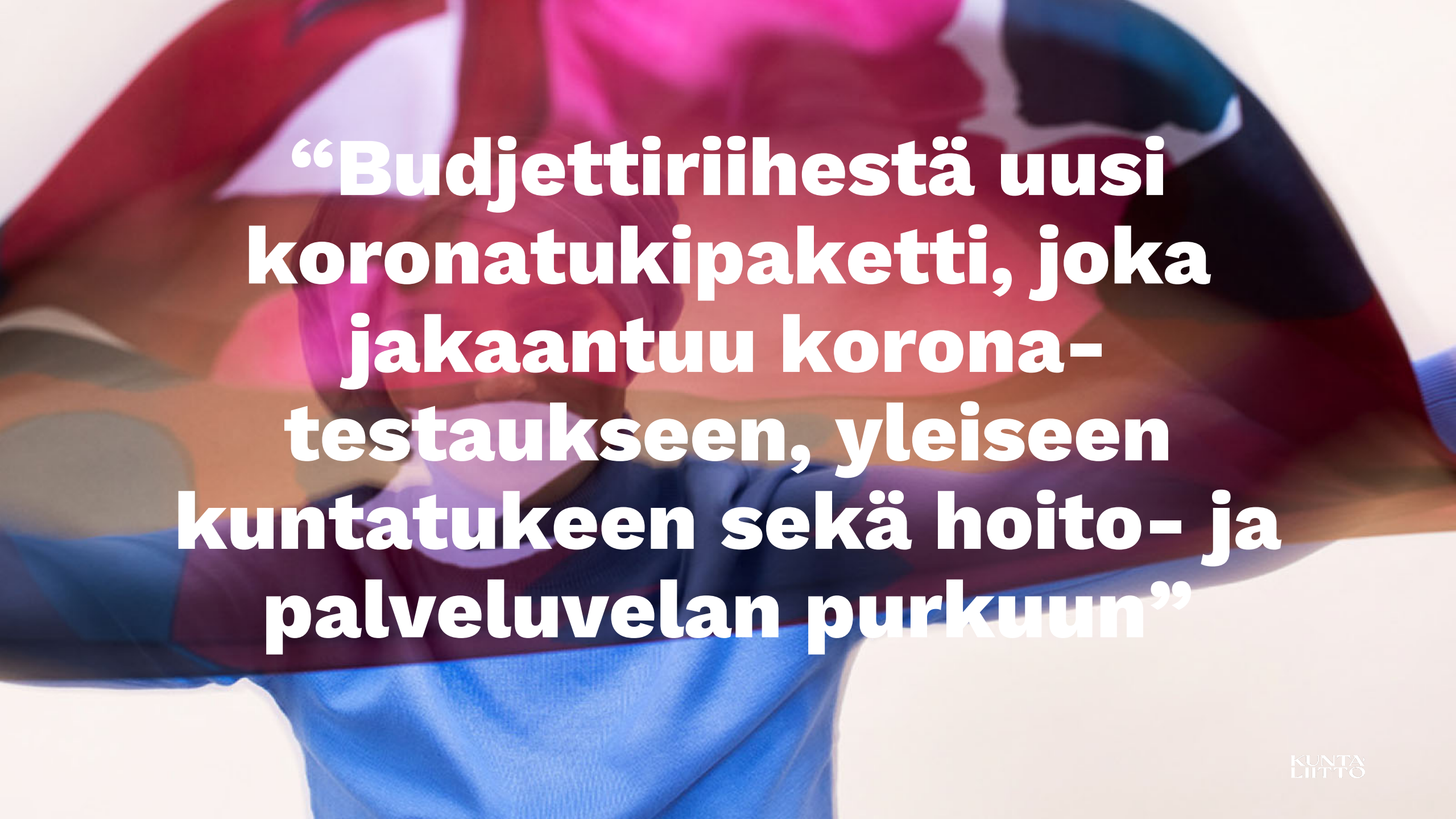
Tulot 53,4 miljardia euroa. Tuloista valtaosa on kulutusveroja ja tuloveroja.

Velkaantuminen

Alijäämä 10,8 miljardia euroa.

Valtionvelka nousee arviolta 135 miljardiin euroon.

Hallituksen tavoitteena on vakauttaa julkisen talouden velka suhteessa BKT:hen vuosikymmenen loppuun mennessä.

“Budjettiriihestä uusi koronatukipaketti, joka jakaantuu koronatestaukseen, yleiseen kuntatukeen sekä hoito- ja palveluvelan purkuun”

Syksyn 2020 budjettiriihipäätökset: kuntatalouden tukemisen kokonaisuus

Kuntien ja sairaanhoitopiirien lisätuki vuonna 2020	600 miljoonaa euroa
Valtionosuuksien lisäys vuonna 2021	300 miljoonaa euroa
Yhteisöveron kuntien jako-osuuden määräaikainen korotus 2021	550 miljoonaa euroa
Koronaan liittyvät välittömät testaus- yms. kulut kunnille ja sairaanhoitopiireille	2000 miljoonaa euroa
Koronasta aiheutuvan hoito- ja palveluvelan purku 2021-2023	450 miljoonaa euroa
YHTEENSÄ	Noin 4 mrd. euroa

Lähde: Valtioneuvoston budjettiriihitiedote 16.9.2020

Budjettiriihen kuntien 1,45 miljardin euron koronatukipaketti

- Neljännen lisätalousarvion tukikokonaisuuden (noin 1,4 mrd. euroa) lisäksi kunnille **400** miljoonan euron valtionosuuslisäys ja sairaanhoitopiireille **200** miljoonan euron avustus vuonna 2020
- Kuntien valtionosuutta korotetaan **280** miljoonalla eurolla vuonna 2021
- Valtionosuuden harkinnanvaraista korotusta lisätään **20** miljoonalla eurolla vuonna 2021
- Kuntien yhteisöveron jako-osuutta korotetaan 10 prosenttiyksiköllä vuonna 2021. Korotuksen vaikutus **550** miljoonaa euroa.

$$\begin{array}{r} 400 \\ 200 \\ 280 \\ 20 \\ + \quad 550 \\ \hline 1450 \end{array}$$

Koronasta aiheutuva hoito- ja palveluvelka

Hallitus sitoutuu 450 miljoonan euron tukikokonaisuuteen

- Tukea myönnetään 2021-2023
- Tukikokonaisuuden yksityiskohtien valmistelu on alkuvaiheessa, tarkempaa tietoa aikaisintaan valtuutena vuoden 2021 täydentävässä talousarvioesityksessä
- Rahoituksessa pyritään hyödyntämään EU:n elpymis- ja palautumistukivälineen varoja
- Liittynee sote-palveluiden saatavuutta tukevaan uudistuskokonaisuuteen

Koronaan liittyvät välittömät testauskustannukset korvataan täysimääräisesti

Kustannukset katetaan kehyksen ulkopuolisina menoina

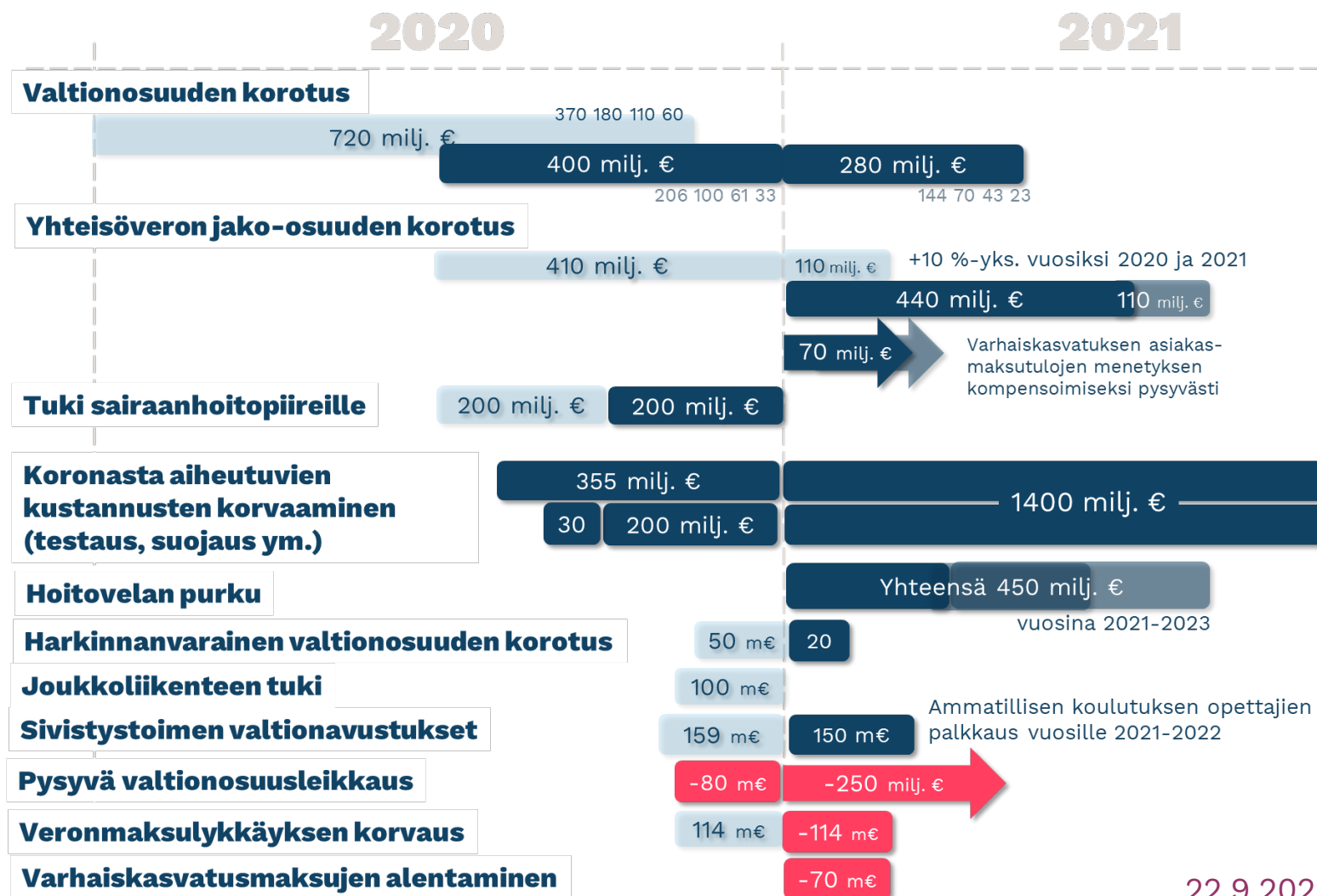
- Esimerkiksi testaus ja testauskapasiteetin nostaminen, jäljittäminen, karanteenit, potilaiden hoito, matkustamisen terveysturvallisuus sekä rokotteeseen liittyvät menot
- Testaukseen esitetään **355** milj. euroa vuodelle 2020 ja **1,4** miljardin lisäystä vuodelle 2021
- Rajanylityspaikoille **30** miljoonaa euroa
- Sairaanhoidopiireille ja kunnille koronasta aiheutuviin välittömiin muihin kustannuksiin **200** miljoonaa euroa

$$\begin{array}{r} 355 \\ 1400 \\ 30 \\ + \quad 200 \\ \hline 1985 \end{array}$$

Hallituksen kehysriihi 4/2020 ja budjettiriihi 9/2020

Kuntatalousvaikutukset 2020 ja 2021

Kuntatalouden tukipaketti valtion v. 2020 4. lisätalousarviossa 2.6.2020

Budjettiriihen päätökset 16.9.2020 kuntatalouden lisätuesta

Kuntien peruspalveluiden rahoitukseen kohdistuvat leikkaukset.

**“Vuoden 2022 osalta
kuntatalouden tilannetta tarkastellaan
erikseen
ja ratkaisut tehdään syksyyn 2021
mennessä”**

Muita budjettiriihen uusia kuntapäätöksiä

Muita budjettiriihen kuntapäätöksiä

- Osana hallituksen työllisyystoimia varhaiskasvatusmaksuja alennetaan nettomääräisesti vuositasolla 70 miljoonalla eurolla. Muutos kompensoidaan kunnille yhteisöveron jako-osuutta korottamalla. Jako-osuuden pysyvä korotus on arviolta 2 prosenttiyksikköä.
- Rahapelitoiminnan tuottojen edunsaajille osoitetaan vuonna 2021 vuoden 2019 tuloutustasoa vastaava rahoitustaso.
- Ammatillisen koulutuksen opettajien ja ohjaajien palkkaamiseen kohdistuva hallitusohjelman tulevaisuusinvestointi sai lisärahoitusta vuosille 2021-2022, yhteensä 150 miljoonaa euroa.
- Lukiokoulutuksessa käynnistetään 15 miljoonan euron laatuohjelma. Jatkuvaan oppimiseen 40 miljoonan euron avustushaku.
- Syksyllä 2020 käynnistetään virkamiestyönä kuntapolitiikan suuntaviivojen valmistelu. Esiselvitys päättyy kesällä 2021.

Vuonna 2021 kuntatalouteen kohdentuu merkittäviä uudistuksia, kuten oppivelvollisuuden laajentaminen ja hoivahenkilöstön sitova vähimmäishenkilöstömitoitus. Uudistusten taloudelliset vaikutukset kuntatalouteen nousevat asteittain.

**KUNTA
LIITTO**

“Kunnat saavat laajeneviin tehtäviinsä täysimääräisen valtionrahoituksen.”

**Hallitusohjelmassa
päättetyt laajenevat
tehtävät lisäävät
kuntatalouden menoja
vuonna 2021 arviolta 370
milj. euroa.**

**Vuoteen 2024 mennessä
menojen lisäkasvu noin
790 milj. euroa vuodessa.**

**KUNTA
LIITTO**

**“Hallitusohjelmaan
kirjattu 7 päivän
hoitotakuu (perustason
palveluiden saatavuuden parantaminen)
luultavimmin
kuopattiin
budjettiriihessä?”**

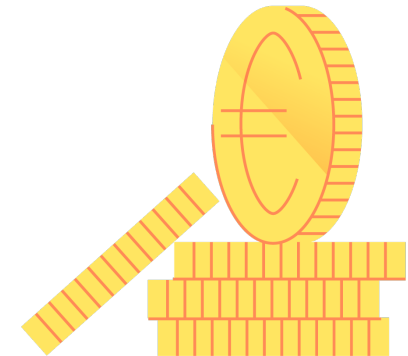

Tulevaisuusinvestoinnit, mm. ammatillisen koulutuksen resurssit, varhaiskasvatus, työelämän kehittäminen, yhdistetään EU-elvytysrahoituksen kanssa. Vuoden 2021 määrärahat sisällytetään täydentävään TA-esitykseen 2021.

Mitä tulevaisuusinvestoinneista tarkalleen sanottiin?

- Hallitus yhdistää EU-rahoituksen ja osan tulevaisuusinvestointien rahoituksesta rakenne- ja suhdannepoliittisesti vaikuttavaksi kokonaisuudeksi.
- Tavoitteena on sisällyttää vuoden 2021 määrärahoja koskevat esitykset täydentävään talousarvioesitykseen.
- Määrärahoihin sisällytetään esimerkiksi ammatillisen koulutuksen resursseja, varhaiskasvatusta, jatkuvaa oppimista, työelämän ja työhyvinvoinnin kehittämistä, luonnonsuojelua ja harvaan asutun maaseudun kehittämistä koskevat esitykset.

Budjettiriihilinjaukset: Julkisen talouden vahvistamisen toimenpiteet

Talouskasvun vauhdittaminen

Yritysten kilpailukykyä on kohennettava vahvistamalla tutkimus- ja kehitystoiminnan edellytyksiä. Linjaukset päätetään syksyllä eduskunnalle annettavassa selonteossa.

Julkisen hallinnon tuottavuustoimet

- 1) Julkisia hankintoja, tilahallintoa ja digitalisaatiota koskevat toimenpiteet
- 2) Sote-palveluiden kustannustehokkuutta lisäävät toimet jo ennen sote-uudistusta

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus

Menojen kasvun hillintä toteutuu todennäköisemmin vasta 2030-luvulta alkaen.

Kestävyystiekartta

Hallitus valmistelee toimenpiteitä, jotka vahvistavat työllisyyttä, talouskasvua sekä hillitsevät julkisten menojen kasvua.

Kuntaliitto budjettiriihestä

FI SV EN Ajankohtaista Medialle Koronavirus

Sulje valikko Home / Tiedotteet / 2020 / Riihipäätökset keventävät kuntatalouden sopeuspaineita - kiky-leikkauksen säilyminen pettymys

- Laki >
- Talous >
- Opetus ja kulttuuri >
- Sosiaali- ja terveysasiat >
- Yhdyskunnat ja ympäristö >
- Elinvoima ja työllisyys >
- Osallistuminen ja vuorovaikutus >
- Tilastot ja julkaisut >
- Kunnat ja kuntayhtymät >

Tiedote, 16.9.2020
[På svenska](#)

Riihipäätökset keventävät kuntatalouden sopeuspaineita - kiky-leikkauksen säilyminen pettymys

Kuntaliitto on varovaisen helpottunut, että Sanna Marinin hallitus kuuli kuntien tuskan ja jatkoi kuntakentän koronatukea myös vuodelle 2021. Vaikka tuki ei kata koronan aiheuttamia menetyksiä täysimääräisesti, tieto tuen jatkumisesta helpottaa kuntien ensi vuoden talousarvioiden laadintaa ja talouden tasapainottamista sekä vähentää paineita kunnallisverojen korotuksiin.

- Taluspaineiden maltillistuminen antaa kunnille mahdollisuuden panostaa sosiaalisten ongelmien ennaltaehkäisyyn ja koronakriisin jälkihoitoon. Tuesta riippumatta on selvää, että kunnat jatkavat tiukkaa menokuria taloutensa vahvistamiseksi, Kuntaliiton toimitusjohtaja **Minna Karhunen** toteaa.

Valtaosa kuntien 1,45 miljardin euron koronatuesta myönnetään kuntien yhteisöveron sekä valtionosuuksien kautta. Tukea kohdennetaan hallituksen io tekemien sitoumusten mukaisesti myös

**Valtion
talousarvioesitys ja
siihen liittyvä
materiaali
julkaistaan
5.10.2020.**

Kiitos.

Minna Punakallio

+358 9 771 2095

minna.punakallio@kuntaliitto.fi

[@MinnaPunakallio](https://www.instagram.com/MinnaPunakallio)

www.kuntaliitto.fi

